

PETER VAN TUINEN
KEI COLLEGE

PROFIELEN UITRUILEN IN HET KEI COLLEGE HEERENVEEN

Om in Heerenveen een breed en duurzaam beroepsgericht vmbo-aanbod te realiseren, hebben de besturen van OSG Sevenwolden en het christelijke Bornego College samen het Kei College gevormd. Hier bieden deze scholen gezamenlijk zeven vmbo-profielen aan. Peter van Tuinen is directeur van het Kei College. "Het probleem van leerlingendaling manifesteert zich vooral in het beroepsgerichte vmbo. Er was dus urgentie om de samenwerking daar op te richten."

IN VOGELVLUCHT!

Het Kei College in Heerenveen is een onderwijslocatie van OSG Sevenwolden en het christelijke Bornego College. Samen bieden deze scholen hier zeven beroepsgerichte vmbo-profielen aan (basis en kader). In een samenwerkingsovereenkomst hebben de besturen vastgelegd dat maximaal 50% van het beroepsgerichte vmbo-onderwijsaanbod door de andere school kan worden uitgevoerd. Leerlingen van het Kei College zijn ingeschreven bij één van beide scholen. De school waar de leerling is ingeschreven, is verantwoordelijk voor de leerling.

Het Kei College heeft twee locaties. De ene locatie valt onder het bestuur van OSG Sevenwolden en biedt vijf vmbo-profielen aan; op de andere locatie worden onder verantwoordelijkheid van het Bornego College twee profielen aangeboden. Leerlingen die kiezen voor een profiel dat de andere school aanbiedt, worden overgeschreven.

Medewerkers van het Kei College - er werken ongeveer 60 docenten - zijn in dienst bij een van beide scholen en worden over en weer gedetacheerd. De directeur van het Kei College is in dienst van beide besturen (50%-50%).

De partners:

- Openbare Scholengemeenschap Sevenwolden (Zorg & Welzijn, Bouwen, Wonen & Interieur, Productie, Installatie & Energie, Mobiliteit & Transport, Horeca, Bakkerij & Recreatie).
- Het Bornego College (Economie & Ondernemen, Dienstverlening & Producten).

www.kei.college

ONDSCHIEDEND IN AANBOD

Naast de verwachte krimp in deze regio - zo'n 20% tot 25% - was in 2016 ook de vernieuwing van het vmbo aanleiding voor de bestuurders van de twee scholen om het beroepsgerichte vmbo gezamenlijk vorm te geven. Door samen te werken kunnen de scholen in Heerenveen een breed beroepsgericht vmbo-aanbod van kwaliteit realiseren én anticiperen ze op de leerlingendaling, zo was de gedachte. De vernieuwde basis- en kaderberoepsgerichte opleidingen blijven daarmee betaalbaar, ondanks de afname van het aantal leerlingen.

Een stuurgroep en vele werkgroepen hebben met ondersteuning van adviesbureau Diephuis & van Kasteren zo'n drie jaar gewerkt aan de invulling van de samenwerking. Men boog zich bijvoorbeeld over het opleidingsaanbod, uitgangspunten voor het personeel, identiteit, medezeggenschap, toezicht, personele inzet en financiën. Met de start van het Kei College is het doel gerealiseerd: een zo breed mogelijk aanbod van beroepsgericht vmbo in Heerenveen.

Leerlingen kunnen kiezen uit zeven vmbo-profielen (zie voorgaand kader). "Daarin zijn wij onderscheidend," zegt Van Tuinen. "Er zijn niet veel scholen in Nederland die zeven profielen aanbieden. Gezien de toenemende krimp sluiten we samenwerking met andere partijen in de toekomst niet uit. Als een profiel bij ons bijvoorbeeld minder rendabel is, dan is het in het belang van de leerling om op zoek te gaan naar samenwerkingsmogelijkheden om dat onderwijs toch te behouden."

VERTROUWEN WINNEN

Het Kei College is in het schooljaar 2017-2018 van start gegaan met 580 leerlingen, veel minder dan de 900 leerlingen waarmee de school hoopte te beginnen. Een oorzaak daarvan is volgens Van Tuinen dat is onderschat wat de invloed is van het feit dat de scholen verschillende denominaties hebben: "Het Kei College moet in de regio blijkbaar eerst vertrouwen winnen. Dat lijkt te lukken, want de groei zit er inmiddels in. We startten in ons derde bestaansjaar met 620 leerlingen."

Aan het verschil in identiteit van de twee scholen is in de voorbereiding van de samenwerking veel aandacht besteed. Een identiteitscommissie boog zich over de vraag hoe het Kei College recht kan doen aan beide overtuigingen. "We doen dat door ruimte te geven aan zowel het christelijke als het maatschappelijke perspectief," vertelt Van Tuinen. "Vieringen en dagopeningen benaderen we bijvoorbeeld tweezijdig."

AANTAL UITVOERINGSVERSCHILLEN

Doordat elk bestuur verantwoordelijk is voor het eigen onderwijsaanbod en het eigen personeel, zijn er hier en daar (nog) uitvoeringsverschillen. Zo ziet bijvoorbeeld het taakbeleid voor medewerkers die in dienst zijn van het Bornego er anders uit dan voor de medewerkers die in dienst zijn van Sevenwolden: "Sowieso is het personeelsbeleid best lastig. Je kunt personeel bijvoorbeeld niet zondermeer uitruilen en je moet voortdurend budgetten bewaken op basis van het aantal leerlingen op beide locaties."

'DE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST
IS NADRUKKELIJK DE OPMAAT VOOR MEER'

Een ander uitvoeringsverschil doet zich voor bij de overschrijving van leerlingen. Bij aanmelding wordt een leerling zo mogelijk direct ingeschreven bij de school die het profiel aanbiedt dat de leerling in de bovenbouw wil kiezen. Als de leerling bij nader inzien kiest voor een profiel van de andere school, moet hij/zij worden overgeschreven. "Daar merkt de leerling niet veel van, maar er zijn wel wat procedures, bijvoorbeeld voor het bestellen van leermiddelen, die beide scholen anders hebben geregeld. Streven is om dit soort zaken op termijn allemaal gelijk te trekken. De samenwerkingsovereenkomst is dan ook nadrukkelijk de opmaat voor verdere samenwerking. Het is goed dat in de overeenkomst niet alles is dichtgetimmerd, zodat er ruimte is om zaken bij te stellen. Maar dat kost nu eenmaal tijd."

DRIE BRIN-NUMMERS

Ook de regelgeving is nog niet helemaal afgestemd op dit soort samenwerkingsconstructies, ervaart Van Tuinen. Zo heeft het Kei College te maken met drie BRIN-nummers; twee van OSG Sevenwolden en één van het Bornego College. Omdat de school zich per BRIN-nummer moet verantwoorden, moet Van Tuinen formeel drie jaarverslagen schrijven. Ook moet elk BRIN-nummer een eigen medezeggenschapsorgaan hebben. "Om dat op te lossen is er voor het Kei College een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad gevormd, die mandaat heeft van de medezeggenschapsorganen van het Bornego en Sevenwolden."

Van Tuinen merkt dat de inspectie, die de constructie van het Kei College overigens heeft goedgekeurd, het ook nog wel lastig vindt: "De inspecteur vroeg bijvoorbeeld of er in het gebouw van het Bornego ook leerlingen en medewerkers rondlopen van Sevenwolden. Ja, dat is inderdaad zo! We moesten dat dus weer een keer goed uitleggen."

Is het voor de inspectie lastig om het Kei College als één school te benaderen, voor de medewerkers geldt dat in steeds mindere mate. Op allerlei manieren stimuleert Van Tuinen dat mensen het Kei College als hun eigen school gaan ervaren: "We organiseren bijvoorbeeld gezamenlijke activiteiten en studiebijeenkomsten en mensen van de verschillende scholen vormen samen secties. Als je elkaar vindt op de inhoud, dan kun je ook geleidelijk aan een gezamenlijke cultuur gaan werken. Mensen geven aan dat ze zich in toenemende mate medewerkers voelen van het Kei College. Dat is heel positief."

Over het delen van huisvesting...

Huisvesting kan een bron van grote stijgende relatieve kosten zijn in het geval van leerlingendaling. De vaste kosten voor een bepaald gebouw blijven gelijk, terwijl de inkomsten door een krimpend aantal leerlingen dalen.

Om bestaande ruimte optimaal te benutten en om de kosten te drukken kunnen besturen gezamenlijk alternatieven onderzoeken. Zo is het mogelijk om leerlingen vakken deels elders te laten volgen, waardoor overtollige gebouwen zijn af te stoten. Een andere mogelijkheid is om gezamenlijke huisvesting te realiseren. Hierdoor zijn lokalen die normaliter minder gebruikt worden zoals gym- of technieklokalen veel beter in te zetten.

Verder lezen:

- H2 'Delen van ondersteuning' uit: Samen sterker bij leerlingendaling

Over het uitruilen van onderwijsaanbod...

Door leerlingendaling kan het aantal leerlingen in een gemeente of regio zoveel afnemen, dat het niet meer lukt hetzelfde aanbod te organiseren op twee of meer verschillende scholen. Scholen kunnen dan beslissen om onderwijsaanbod uit te ruilen. Hiervoor zijn twee mogelijkheden:

- A. **Uitruilen van schoolsoorten.** Scholen kunnen samen besluiten dat niet twee scholen, maar één school een schoolsoort voortaan aanbiedt. Zo kunnen twee brede scholengemeenschappen beslissen dat de ene school doorgaat met vmbo en de andere met havo en vwo.
- B. **Uitruilen van profielen.** Een bijzondere vorm van uitruilen van aanbod is het uitruilen van sectoren en profielen in de bovenbouw van vmbo-t, havo en vwo. Twee scholen bieden dan gezamenlijk een compleet aanbod van profielen en sectoren aan. Deze vorm van uitruil ligt voor de hand wanneer het lastig is om met name in de bovenbouw sector- en profielvakken aan te bieden en het onderwijs in de onderbouw nog wel goed te organiseren is. Het uitruilen van volledige schoolsoorten is dan niet nodig.

Het gezamenlijk aanbieden van alle sectoren en/of profielen of het uitruilen daarvan, kan door leerlingen over te schrijven van de ene naar de andere school. De oorspronkelijke school verliest alle formele banden met en verantwoordelijkheden voor de leerlingen die worden overgeschreven. Een andere mogelijkheid is om de leerlingen uit te besteden van de ene naar de andere school. Zie daarvoor de informatie over het uitbesteden van leerlingen.

Verder lezen:

- H3 'Uitruilen van onderwijsaanbod' uit: Samen sterker bij leerlingendaling

Over het uitbesteden van leerlingen...

Doordat scholen verschillende profielen, sectoren en keuzedelen moeten aanbieden kunnen klassen in geval van krimp kleiner worden. Het organiseren van deze kleinere klassen kan lastig zijn voor scholen. Het uitbesteden van leerlingen aan een andere school kan hier een oplossing voor bieden. Twee scholen kunnen samen klassen combineren en één grotere klas maken. Dit kan op basis van de 50% regel en door profielen in het vmbo te verdelen.

50% regel

Na een aanpassing van de wet in 2016 mogen leerlingen 50% van hun hele cursusduur bij een andere school volgen dan waar zij staan ingeschreven. Voorwaarde is wel dat scholen ook zelf nog onderwijs in de bovenbouw blijven aanbieden (minimaal één sector/profiel). Ook moeten scholen die leerlingen aan elkaar uitbesteden, afspraken met elkaar maken over de wijze waarop zij zicht houden op hun eigen leerlingen en aanspreekbaar blijven voor de eigen leerlingen.

Verder lezen:

- H5 'Uitbesteden van leerlingen' uit: Samen sterker bij leerlingendaling
- WVO, artikel 25a. Samenwerking tussen VO-scholen onderling en met BVE-instellingen ter bevordering van doelmatig en doeltreffend onderwijs (50% regel).

